

Несенюк Є.С.кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування
Національного авіаційного університету**Радчук А.В.**здобувач вищої освіти ОС «Магістр»
Національного авіаційного університету**Романескул О.І.**здобувач вищої освіти ОС «Магістр»
Національного авіаційного університету**Neseniuk Yevhen, Radchuk Anna, Romaneskul Olena**
National Aviation University

ОРГАНІЗАЦІЯ ПЛАТІЖНИХ ПОСЛУГ І ГРОШОВИХ РОЗРАХУНКІВ ХОЛДИНГОВИМИ КОМПАНІЯМИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ УДОСКОНАЛЕННЯ

ORGANIZATION OF PAYMENT SERVICES AND CASH SETTLEMENTS BY HOLDING COMPANIES AND WAYS TO IMPROVE IT

У статті узагальнено зміст новел у законодавстві, пов'язаних із платіжними послугами, порядком їх надання, суб'єктами надавачів платіжних послуг, загальні засади функціонування платіжних систем, емісії та використання електронних та цифрових грошей НБУ тощо. Розглянуто організацію платіжних послуг і грошових розрахунків холдинговими компаніями на прикладі диверсифікованої компанії Метінвест Холдинг. Проведено аналіз динаміки і структури оборотних активів в частині дебіторської заборгованості, поточних фінансових інвестицій, коштів та їх еквівалентів ТОВ «Метінвест Холдинг». Встановлено скорочення поточних зобов'язань протягом 2020–2022 років за рахунок зменшення: кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги та одержаних авансів. Визначено показники, які визначають здатність суб'єктів господарювання проводити платежі і розрахунки. Показано, що чистий рух коштів від операційної діяльності протягом 2021–2022 років є додатним. Розроблено рекомендації з удосконалення організації платіжних послуг і грошових розрахунків банками і холдинговими компаніями.

Ключові слова: організація, платіжні послуги, грошовий, розрахунки, холдингові компанії, шляхи, удосконалення.

The content of the novelties in the legislation related to payment services, the order of their provision, the subjects of payment service providers (including banking institutions), the conditions for conducting their activities and their supervision, the general principles of the functioning of payment systems, the issuance and use of electronic and of digital money of the National Bank of Ukraine, establishes the rights, obligations and responsibilities of participants in the payment market of Ukraine. The organization of payment services and cash settlements by holding companies is considered on the example of the diversified company Metinvest Holding. An analysis of the dynamics and structure of current assets in terms of receivables, current financial investments, funds and their equivalents of Metinvest Holding LLC was carried out. It was established that during 2020–2022 the value of current liabilities decreased, primarily due to a decrease in: accounts payable for goods, works, services and advances received. It has been proven that the ability of business entities to make payments and settlements is characterized by such indicators as the ratio of payables and receivables, liquidity indicators, etc. During the analyzed period, working capital was negative, and its deficit increased. Liquidity ratios are at an unsatisfactory level, and their reduction is also observed. The values of liquidity ratios differ slightly, since the main part of current assets is represented by receivables. The ratio of absolute liquidity indicates a critical inability to fulfill one's obligations. It has been established that the net flow of funds from operating activities during 2021–2022 is positive. The main source of incoming flows is revenue from the sale of finished products, goods, works, services, the main source of outgoing flows is spending on payment for goods, works, services. Recommendations for improving the organization of payment services and cash settlements by banks and holding companies have been developed: introduction of modern electronic technologies, streamlining of claims and search work, strengthening of liquid position, etc.

Key words: organization, payment services, cash, settlements, holding companies, ways, improvements.

Постановка проблеми. У сучасних умовах значне поширення отримала така форма організації бізнесу як холдингова структура, в основному в агропромисловому, паливно-енергетичному, гірничо-металургійному комплексах національної економіки. Її привабливість визначається перевагами вертикальної інтеграції, можливістю використання трансфертного ціноутворення, економією трансакційних витрат, здійсненням контролю якості продукції на всіх ланцюгах створення доданої вартості. Організаційна структура холдингових компаній складається з материнського та холдингового підприємств, що обумовлює особливості фінансового управління, здійснення платежів і безготівкових розрахунків в рамках холдингу та з зовнішніми контрагентами. Одним із найважливіших об'єктів фінансового управління підсистемами холдингової структури є грошові потоки дочірніх підприємств, платежі та розрахунки. Більше того, актуальність теми дослідження підсилюється особливістю формування консолідованої фінансової звітності холдингових структур, при формуванні якої відбувається згортання дебіторської та кредиторської заборгованості по взаємних розрахунках між підприємствами холдингу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Організація платіжних послуг і грошових розрахунків холдинговими компаніями здійснюється за участю банківських установ. Тому огляд публікацій буде призначений цим двом зазначеним взаємодіючим суб'єктам – холдингам і банкам. Сторожук Т.М. [1, с. 41] переконливо узагальнив переваги холдингових структур перед окремо взятими компаніями: більша юридична простота і менша економічна вартість отримання контролю над іншим суб'єктом господарювання порівняно зі злиттям, поглинанням чи придбанням його активів; добровільність участі, врахування материнською компанією думки і бачення бізнесу дочірніх підприємств при створенні холдингу; тіснота і чітка координація комунікаційних зав'язків між суб'єктами холдингу; логістичні можливості створення замкнених технологічних ланцюжків від видобутку сировини до випуску готової продукції (робіт, послуг) та поставки її споживачу; диверсифікація виробництва та використання її переваг; єдина податкова і фінансово-кредитна політика, яка дозволяє в умовах кризи платежів та браку фінансових ресурсів перерозподіляти всередині холдингу фінансові та інвестиційні ресурси; консолідоване фінансове управління всіма видами ресурсів на основі їх оптимального розподілення та використання; більші можливості залучення капіталу; спрощення виходу на зарубіжні ринки шляхом створення дочірніх

товариств у зарубіжних країнах; значна економія маркетингових, торговельних, збутових, логістичних витрат тощо. До додаткових переваг Лазарева М.Г. [2] відносить ефект синергії від централізації функцій у фінансово-економічних та грошових розрахунків в холдингах.

У працях Зоря О.П., Малишева Р.В. [3], Кащенко О.А. [4], Любар О.О. [5] досліджуються теоретичні засади обліку і контролю безготівкових розрахунків суб'єктів господарської діяльності – банківськими установами; розрахунків із контрагентами за товарними операціями та дебіторської заборгованості як складової системи грошових розрахунків – підприємствами. Пропозиції з удосконалення організації використання та обліку корпоративних банківських платіжних карток розроблені Шум М.А., Якименко О.Є., Лимар К.Г. [6]. Оскільки можливості здійснення безготівкових розрахунків визначаються наявністю у банківської установи запасу ліквідності, то інтерес представляють праці Бондара Є.М. [7], Єфремової Н.Ф., Лисак С.А., Сергутіна А.Д. [8], Войтенко В.О. [9], присвячені проблемам ефективного управління ліквідністю та платоспроможністю банківських установ, у т.ч. при введенні тимчасової адміністрації і особливого стану.

Враховуючи складність організаційної структури холдингів та процесів їх взаємодій з банківськими установами, Хома І.Б., Ділай Н.Г. [10] пропонує розраховувати інтегральний показник рівня фінансового управління дочірніми підприємствами для вчасної реакції на погіршення фінансового стану окремих із них, і, як наслідок, холдингової структури загалом. Високо оцінюючи науковий доробок зазначених авторів, слід констатувати, що проблема розвитку розрахунково-касових і платіжних операцій є актуальною з огляду на їх цифрову еволюцію та специфіку діяльності окремих холдингів.

Метою дослідження є обґрунтування шляхів удосконалення організації платіжних послуг і грошових розрахунків холдинговими компаніями та банківськими установами.

Виклад основного матеріалу дослідження. Прийнятий у 2021 році Закон України «Про платіжні послуги» [11] регламентує загальний порядок здійснення платіжних операцій в Україні, визначає: перелік платіжних послуг, порядок їх надання, суб'єктів надавачів платіжних послуг (серед яких банківські установи), умови проведення їх діяльності та нагляду за нею, загальні засади функціонування платіжних систем, емісії та використання електронних та цифрових грошей НБУ, установлює права, обов'язки та відповідальність учасників платіжного ринку України. Під платіжною операцією розуміють будь-яке внесення, переказ або зняття коштів

незалежно від правовідносин між платником і отримувачем, які є підставою для цього. Платіжною послугою є діяльність надавача платіжних послуг з виконання та/або супроводження платіжних операцій. Платіжна система виконує платіжні операції із формальними та стандартизованими домовленостями на основі загальних правил щодо процесингу, клірингу, виконання розрахунків між її учасниками. Безготівкові розрахунки здійснюється у двох формах і являють собою перерахування коштів: 1) з рахунків платників на рахунки отримувачів; 2) отриманої надавачами платіжних послуг готівки на рахунки отримувачів.

Стаття 5 Розділу II «Платіжні послуги» визначає види платіжних послуг та умови їх надання. Продавці готової продукції, товарів, робіт та послуг зобов'язані забезпечити можливість здійснення безготівкових розрахунків, у т. ч. з використанням електронних платіжних засобів, застосунків, пристроїв. Розрахунки електронними платіжними засобами мають здійснюватися на альтернативній основі з використанням не менше трьох платіжних систем, однією з яких є багатоємнітна платіжна система, створена резидентом України.

У рамках холдингової компанії материнське підприємство контролює грошові потоки і платежі значного числа дочірніх компаній, які можуть різнитися видами економічної діяльності. Оскільки їх сумарний капітал може в рази перевищувати активи материнської компанії, то холдинг надає можливість поєднувати гнучкість і мобільність відносно невеликих суб'єктів господарювання та масштаб діяльності великих корпорацій при забезпеченні цілісності і життєздатності холдингової структури, яка забезпечується формулою «децентралізація операцій при централізації контролю», що віддзеркалює синергетичний ефект від об'єднання. При кризах, нестабільній економічній ситуації, коли виникає неможливість здійснення платежів і розрахунків через брак коштів у одного з учасників холдингової структури, проблема може бути вирішена шляхом передачі ліквідних коштів від іншого учасника під контролем материнської компанії.

Питання обліку коштів, розрахунків між контрагентами, а також між пов'язаними сторонами урегульовуються Наказом про облікову політику. Процес його формування у холдингових структурах є дворівневим і закінчується формуванням таких документів: по-перше, облікова політика материнського підприємства та його дочірніх підприємств як окремих суб'єктів господарювання; по-друге, облікова політика холдингової групи – при складанні консолідованої фінансової звітності.

Розглянемо організацію платіжних послуг і грошових розрахунків холдинговими компаніями на прикладі Метінвест Холдинг. Вона є диверсифікованою, оскільки її дочірні підприємства не завжди мають між собою функціональні і технологічні зв'язки і відносяться до широкого кола галузях національної економіки. Дочірні підприємства самостійно вирішують оперативні питання, в тому числі організації і техніки ведення обліку. Фінансове управління діяльністю дочірніх товариств здійснює ТОВ «Метінвест Холдинг», основним видом діяльності якого за КВЕД є 70.22 Консультування з питань комерційної діяльності й керування.

Дебіторська заборгованість з основної діяльності та інша дебіторська заборгованість спочатку відображається в обліку за справедливою вартістю, а надалі – за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної відсоткової ставки за виказуванням резерву її знецінення. При розрахунках із використанням передоплати, остання обліковуються за первісною вартістю за вирахуванням резерву на знецінення. Якщо є імовірність того, що активи, товар, або послуги, за які була здійснена передплата, не будуть отримані, то балансова вартість передоплати зменшується з віднесенням збитку від знецінення на фінансові результати з відображенням у Звіті про фінансові результати (сукупний дохід).

До складу коштів та їх еквівалентів включають гроші в касі, на поточних банківських рахунках, інші короткострокові високоліквідні інвестиції з початковим строком розміщення до трьох місяців. Кошти із обмеженими можливостями використання вилучаються зі складу коментованої статті. Якщо їх можна використати для розрахунку за зобов'язанням або обміняти щонайменше протягом 12 місяців після звітної дати, вони відображаються у статті «інші оборотні активи», якщо ні – у статті «інші необоротні активи».

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість визнається і спочатку оцінюється відповідно з політикою обліку фінансових інструментів. Надалі кредиторська заборгованість з фіксованим терміном погашення переоцінюється за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної відсоткової ставки. Вона розраховується з урахуванням витрат на проведення операції, а також усіх видів премій і дисконтів при розрахунку. Кредиторська заборгованість без фіксованого терміну погашення в подальшому обліковується за справедливою вартістю. Розрахунки за авансами визнаються за первісно отриманими сумами.

Аналіз динаміки і структури оборотних активів в частині дебіторської заборгованості, поточних фінансових інвестицій, коштів та їх еквівалентів ТОВ «Метінвест Холдинг» (табл. 1).

Протягом 2020–2022 років вартість оборотних активів скоротилася на 24661902 тис. грн, або на 54,59%. Статті оборотних активів мали різноспрямовану динаміку, так дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги скоротилася на 88,97%, за виданими авансами та інша поточна зросли відповідно на 361,5% 2280%. У результаті суттєво змінилася структура оборотних активів. Частка дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги скоротилася на 92,32% до 22,42%, або на 69,89%, натомість питома вага за розрахунками за

виданими авансами зросла із 4,34% до 44,14%, або на 39,79%, також збільшилася частка іншої поточної дебіторської заборгованості – із 0,55% до 28,58%, або на 28,04%. Решта статей мають мізерні значення, кошти та їх еквіваленти 100% представлені залишками на рахунках в банку. Таким чином, якість оборотних активів, представлених суто дебіторською заборгованістю, є низькою.

Аналіз динаміки і структури поточних зобов'язань ТОВ «Метінвест Холдинг» (табл. 2).

Протягом 2020–2022 років вартість поточних зобов'язань скоротилася на 22825815 тис. грн, або на 41,20%, передусім за рахунок зменшення: кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги – на

Таблиця 1

Аналіз динаміки і структури оборотних активів ТОВ «Метінвест Холдинг»

Стаття оборотних активів	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	Абс. приріст	Темп приросту, %
1	2	3	4	5	6	7
тис. грн						
Дебіторська заборгованість поточна – всього, у т.ч.						
за продукцію, товари, роботи, послуги	41702285	33909218	39013851	4599097	-37103188	-88,97
за виданими авансами	1961503	3638659	6978376	9053037	7091534	361,5
з бюджетом	116570	24859	259604	184337	67767	58,13
у т. ч. з податку на прибуток	21968	0	171972	165789	143821	654,7
з нарахованих доходів	8405	7	5	5	-8400	-99,94
інша поточна	246330	333647	2490748	5863129	5616799	2280
Поточні фінансові інвестиції	150301	150302	302	302	-149999	-99,80
Гроші та їх еквіваленти	66278	15357	46130	37377	-28901	-43,61
– рахунки в банках	66278	15357	46130	37377	-28901	-43,61
Усього оборотні активи	45173205	38254078	49132195	20511303	-24661902	-54,59
Структура, %						
Дебіторська заборгованість поточна – всього, у т.ч.						
за продукцію, товари, роботи, послуги	92,32	88,64	79,41	22,42	-69,89	x
за виданими авансами	4,34	9,51	14,20	44,14	39,79	x
з бюджетом	0,26	0,06	0,53	0,90	0,64	x
у т. ч. з податку на прибуток	0,05	0,00	0,35	0,81	0,76	x
з нарахованих доходів	0,02	0,00	0,00	0,00	-0,02	x
інша поточна	0,55	0,87	5,07	28,58	28,04	x
Поточні фінансові інвестиції	0,33	0,39	0,00	0,00	-0,33	x
Гроші та їх еквіваленти	0,15	0,04	0,09	0,18	0,04	x
– рахунки в банках	0,15	0,04	0,09	0,18	0,04	x
Усього оборотні активи	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00	x

Джерело: власні розрахунки

Таблиця 2

Аналіз динаміки і структури поточних зобов'язань ТОВ «Метінвест Холдинг»

Стаття поточних зобов'язань	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	Абс. приріст	Темп приросту, %
1	2	3	4	5	6	7
тис. грн						
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками:						
довгостроковими зобов'язаннями	97298	115590	102292	114162	16864	17,33
товари, роботи, послуги	53122705	43465028	54414432	23051051	-30071654	-56,61
бюджетом	8439	65494	10857	8380	-59	-0,70
у тому числі з податку на прибуток	0	56820	2731	1474	1474	-
зі страхування	1663	1216	43952	36709	35046	2107
з оплати праці	34765	35669	193309	96841	62076	178,6
за одержаними авансами	1030219	501794	2047843		-1030219	-100,0
з учасниками	0	0	102292	114162	114162	-
Поточні забезпечення	569618	601358	1797775	587117	17499	3,07
Інші поточні зобов'язання	533964	629933	606681	6629279	6095315	1141
Усього поточні зобов'язання	55398671	45416082	57172029	32572856	-22825815	-41,20
Структура, %						
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками:						
довгостроковими зобов'язаннями	0,18	0,25	0,18	0,35	0,17	x
товари, роботи, послуги	95,89	95,70	95,18	70,77	-25,12	x
бюджетом	0,02	0,14	0,02	0,03	0,01	x
у тому числі з податку на прибуток	0,00	0,13	0,00	0,00	0,00	x
зі страхування	0,00	0,00	0,08	0,11	0,11	x
з оплати праці	0,06	0,08	0,34	0,30	0,23	x
за одержаними авансами	1,86	1,10	3,58	0,00	-1,86	x
з учасниками	0,00	0,00	0,18	0,35	0,35	x
Поточні забезпечення	1,03	1,32	3,14	1,80	0,77	x
Інші поточні зобов'язання	0,96	1,39	1,06	20,35	19,39	x
Усього поточні зобов'язання	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00	x

Джерело: власні розрахунки

30071654 тис. грн (56,61%) та одержаних авансів – на 1030219 тис. грн (на 100%). На фоні скорочення зазначених показників суттєво збільшився розмір інших поточних зобов'язань (на 6095315 тис. грн, або на 1141%). У результаті суттєві структурні зрушення у складі поточних зобов'язань стосуються двох статей – частка кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги скоротилася з 95,89% до 70,77%, або на 25,12%, натомість питома вага інших поточних зобов'язань зросла з 0,96% до 20,35%, або на 19,39%. Решта статей поточних зобов'язань характеризується незначною питомою вагою і структурною динамікою.

Здатність суб'єктів господарювання проводити платежі і розрахунки характеризується такими показниками, як співвідношення креди-

торської та дебіторської заборгованості, показниками ліквідності тощо. Загальною тенденцією діяльності ТОВ «Метінвест Холдинг» протягом 2020–2022 є: системне перевищення кредиторської заборгованості над дебіторською, зменшення їх розміру, більші темпи скорочення дебіторської заборгованості порівняно з кредиторською. В результаті коефіцієнт перевищення кредиторської заборгованості над дебіторською збільшився із 1,27 до 5,0, що є негативною тенденцією, яка фактично унеможливорює виконання платіжних зобов'язань (рис. 1).

Протягом аналізованого періоду робочий капітал був від'ємним, причому його дефіцит збільшився на 1836087 тис. грн. Коефіцієнти ліквідності знаходяться на незадовільному рівні, причому спостерігається їх скорочення.

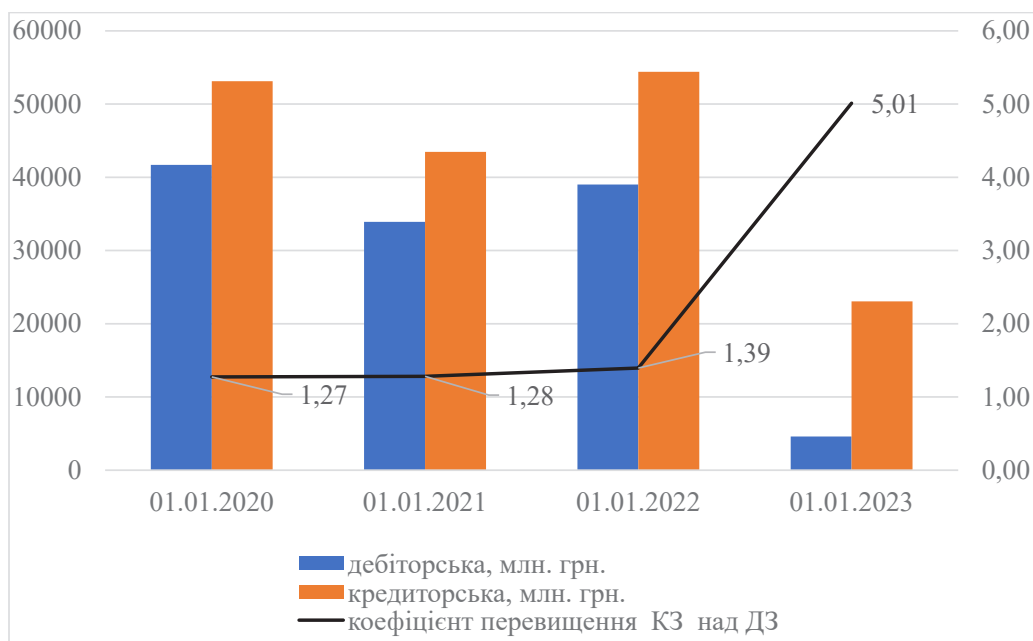

Рис. 1. Динаміка дебіторської (ДЗ) та кредиторської заборгованості (КЗ) ТОВ «Метінвест Холдинг» та показники їх співвідношення

Джерело: власні розрахунки

Значення коефіцієнтів загальної і проміжної ліквідності різняться незначно і знаходяться на рівні 0,8, що значно менше рекомендованих показників 2 і 1,5. Незначна різниця між коефіцієнтами загальної і проміжної ліквідності пояснюється тим, що основна частина оборотних активів представлена дебіторською заборгованістю. Коефіцієнт абсолютної ліквідності скоротився з 0,004 до 0,001, що у 50-200 раз менше рекомендованих значень.

ТОВ «Метінвест Холдинг» формує Звіт про рух коштів прямим методом (табл. 4).

Чистий рух коштів від операційної діяльності протягом 2021–2022 років є додатним і збільшився на 3243773 тис. грн, або на 1097%. Приріст вхідних потоків склав 21853440 тис. грн, або на 38,67%, вихідних – на 18458775 тис. грн, або на 32,55%.

Основним джерелом вхідних потоків є виручка від реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг, частка якої скоротилася з 99,24% до 96,65%, або на 2,59%. Основним джерелом вихідних потоків є витрачання на оплату товарів, робіт, послуг, частка якої скоротилася з 90,62% до 83,84%, або на 6,77%.

Висновки з проведеного дослідження.

1. Узагальнено зміст новел у законодавстві, пов'язаних із платіжними послугами, порядком їх надання, суб'єктами надавачів платіжних послуг (серед яких банківські установи), умови проведення їх діяльності та нагляду за нею, загальні засади функціонування платіжних систем, емісії та використання електронних

та цифрових грошей НБУ, установлює права, обов'язки та відповідальність учасників платіжного ринку України; 2. Організацію платіжних послуг і грошових розрахунків холдинговими компаніями розглянуто на прикладі диверсифікованої компанії, Метінвест Холдинг. Вона є диверсифікованою, оскільки її дочірні підприємства не завжди мають між собою функціональні і технологічні зв'язки і відносяться до широкого кола галузей національної економіки. Дочірні підприємства самостійно вирішують оперативні питання, в тому числі організації і техніки ведення обліку. Фінансове управління діяльністю дочірніх товариств здійснює ТОВ «Метінвест Холдинг», основним видом діяльності якого за КВЕД є 70.22 Консультування з питань комерційної діяльності й керування; 3. Проведено аналіз динаміки і структури оборотних активів в частині дебіторської заборгованості, поточних фінансових інвестицій, коштів та їх еквівалентів ТОВ «Метінвест Холдинг». Протягом 2020–2022 років вартість оборотних активів скоротилася більше ніж вдвічі. Статті оборотних активів мали різноспрямовану динаміку, так дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги скоротилася, за виданими авансами та інша поточна – зросла; 4. Протягом 2020–2022 років вартість поточних зобов'язань скоротилася, передусім за рахунок зменшення: кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги та одержаних авансів. На фоні скорочення зазначених показників суттєво збільшився розмір інших поточних

зобов'язань. У результаті суттєві структурні зрушення у складі поточних зобов'язань стосуються двох статей – частка кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуг скоротилася, або натомість питома вага інших поточних зобов'язань зросла. Решта статей поточних зобов'язань характеризується незначною питомою вагою і структурною динамікою; 5. Здатність суб'єктів господарювання проводити платежі і розрахунки характеризується такими показниками, як співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості, показниками ліквідності тощо. Загальною тенденцією діяльності ТОВ «Метінвест Холдинг» протягом 2020–2022 є: системне перевищення кредиторської заборгованості над дебіторською, зменшення їх розміру, більші темпи скорочення дебіторської заборгованості порівняно з кредиторською. В результаті коефіцієнт перевищення кредиторської заборгованості над дебіторською перевищує одиницю, зростає, яка фактично унеможливає виконання платіжних зобов'язань; 6. Протягом аналізованого періоду робочий капітал був від'ємним, причому його дефіцит збіль-

шився. Коефіцієнти ліквідності знаходяться на незадовільному рівні, також спостерігається їх скорочення. Значення коефіцієнтів ліквідності різняться незначно, оскільки основна частина оборотних активів представлена дебіторською заборгованістю. Коефіцієнт абсолютної ліквідності свідчить про критичну неплатоспроможність виконувати свої зобов'язання; 7. Чистий рух коштів від операційної діяльності протягом 2021–2022 років є додатним. Основним джерелом вхідних потоків є виручка від реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг, основним джерелом вихідних потоків є витрачання на оплату товарів, робіт, послуг; 8. Рекомендаціями з удосконалення організації платіжних послуг і грошових розрахунків банками і холдинговими компаніями є: впровадження сучасних електронних технологій, впорядкування претензійно-пошукової роботи, зміцнення ліквідної позиції тощо.

Метою подальшого дослідження є розробка пропозицій із удосконалення методики аналізу консолідованого звіту холдингової компанії в частині руху коштів від фінансової та інвестиційної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Сторожук Т.М. Облікова політика материнської (холдингової) компанії та її дочірніх підприємств. *Облік і фінанси*. 2016. № 3. С. 38–42.
2. Лазарева М.Г. Застосування ефекту синергії від централізації функцій у фінансових та економічних розрахунках в холдингах. *Ефективна економіка*. 2014. № 8. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_8_14 (дата звернення: 19.07.2023).
3. Зоря О.П., Малишев Р.В. Теоретичні засади ведення обліку безготівкових розрахунків суб'єктів господарської діяльності банківськими установами. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 18. С. 77–79.
4. Каченко О. Облік та контроль дебіторської заборгованості як складової системи грошових розрахунків підприємства. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2011. Вип. 130. С. 54–56.
5. Любар О.О. Облікове забезпечення управління розрахунками з контрагентами за товарними операціями. *Агросвіт*. 2020. № 1. С. 48–60.
6. Шум М.А., Якименко О.Є., Лимар К.Г. Організація використання та обліку корпоративних банківських платіжних карток. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. № 10(3). С. 21–23.
7. Бондар Є.М. Співвідношення ліквідності та платоспроможності комерційних банків. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2011. Вип. 95(2). С. 78–79.
8. Єфремова Н.Ф., Лисак С.А., Сергутіна А.Д. Ліквідність і платоспроможність та їх роль у ефективному функціонуванні банківської установи. *Ефективна економіка*. 2013. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_2_35 (дата звернення: 20.07.2023).
9. Войтенко В.О. Адміністративно-правові засади здійснення контролю банківських установ при визначенні їх платоспроможності та введенні тимчасової адміністрації в особливий період. *Часопис Київського університету права*. 2014. № 3. С. 92–96.
10. Хома І.Б., Ділай Н.Г. Економіко-математичне оцінювання рівня фінансового управління дочірніх підприємств холдингової структури. *Інноваційна економіка*. 2014. № 4. С. 377–382.
11. Про платіжні послуги: Закон України від 30.06.2021 № 1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20/ed20210630#n10> (дата звернення: 21.07.2023).

References:

1. Storozhuk T.M. (2016) Oblikova polityka materynskoj (kholdynhovo) kompanii ta yii dochirnikh pidpriemstv [Accounting policy of the parent (holding) company and its subsidiaries]. *Oblik i finansy*, no. 3, pp. 38–42.

2. Lazareva M.H. (2014) Zastosuvannia efektu synerhii vid tsentralizatsii funktsii u finansovykh ta ekonomichnykh rozrakhunkakh v kholdynhakh [Application of the synergy effect from the centralization of functions in financial and economic calculations in holdings]. *Efektivna ekonomika*, no. 8. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_8_14 (accessed July 19, 2023).
3. Zoria O.P., Malyshev R.V. (2015) Teoretychni zasady vedennia obliku bezghotivkovykh rozrakhunkiv subiektiv hospodarskoi diialnosti bankivskymy ustanovamy [Theoretical principles of keeping records of non-cash settlements of business entities by banking institutions]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 18, pp. 77–79.
4. Kashchenko O. (2011) Oblik ta kontrol debitorskoi zaborhovanosti yak skladovoi systemy hroshovykh rozrakhunkiv pidpriemstva [Accounting and control of receivables as a component of the company's monetary settlement system]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Ekonomika*, vol. 130, pp. 54–56.
5. Liubar O.O. (2020) Oblikove zabezpechennia upravlinnia rozrakhunkamy z kontrahentamy za tovarnymy operatsiiamy [Accounting management of settlements with counterparties for commodity transactions]. *Ahrosvit*, no. 1, pp. 48–60.
6. Shum M.A., Yakymenko O.Ye., Lymar K.H. (2021) Orhanizatsiia vykorystannia ta obliku korporatyvnykh bankivskykh platizhnykh kartok [Organization of the use and accounting of corporate bank payment cards]. *Ekonomika. Finansy. Pravo*, vol. 10(3), pp. 21–23.
7. Bondar Ye.M. (2011) Spivvidnoshennia likvidnosti ta platospromozhnosti komertsiiynykh bankiv [Ratio of liquidity and solvency of commercial banks]. *Aktualni problemy mizhnarodnykh vidnosyn*, vol. 95(2), pp. 78–79.
8. Iefremova N.F., Lysak S.A., Serhutina A.D. (2013) Likvidnist i platospromozhnist ta yikh rol u efektyvnomu funktsionuvanni bankivskoi ustanovy [Liquidity and solvency and their role in the effective functioning of a banking institution]. *Efektivna ekonomika*, no. 2. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_2_35 (accessed July 20, 2023).
9. Voitenko V.O. (2014) Administrativno-pravovi zasady zdiisnennia kontroliu bankivskykh ustanov pry vyznachenni yikh platospromozhnosti ta vvedenni tymchasovoi administratsii v osoblyvyi period [Administrative and legal principles of control of banking institutions when determining their solvency and introducing a temporary administration in a special period]. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava*, no. 5, pp. 92–96.
10. Khoma I.B., Dilai N.H. (2014) Ekonomiko-matematychno otsiniuvannia rivnia finansovoho upravlinnia dochirnykh pidpriemstv kholdynhovoї struktury [Economic and mathematical assessment of the level of financial management of subsidiaries of the holding structure]. *Innovatsiina ekonomika*, no. 4, pp. 377–382.
11. The Verkhovna Rada of Ukraine (2021) On payment services: Law of Ukraine from 30.06.2021 No. 1591-IX. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20/ed20210630#n10> (accessed July 21, 2023).